

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm || Ianvarii Et Febrvarii

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10258

De SS. Andronico & Athanasia co[n]iugibus, & postmodùm eremitis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77365)

Et ego quidem consilio salubriori diligenter considero, quæ mihi apponitur. Cautum est mihi eligere mea, & aliena non tangere. Non extēdam manum ad gloriam miraculorum, nè si attentauero, quod desuper non accepi, perdam meritò & quod video accepisse. Non leuo cum illo oculos ad rimanda secreta caelestia, nè oppressus à gloria, confusus resiliam, serò confugiens ad cōsiliū sapientis, qui ait: *Altiora te nè quæ-* Eccī. 3.
sieris, fortiora te nè scrutatus fueris. Infertur mensis vinum nouum aquarum ruben-
tium, non tango: quia non mihi appositum scio, qui similiter elementa mutare, naturas
innouare non valeo. Cerno item in mensa Victoris, angelos illū audisse canentes. Nun-
quid videbo & ego mihi supernos exhiberi cantores, aut certè citharcedos illos de Apo-
calypsi coram me citharizare in citharis suis? Imperat ille demonibus adhuc in corpore Apoc. 14.
viuens, vinctum in corpore soluit, iam corpore solutus. Cibi sunt, sed non mei: equi-
dem iocundi & sapidi, sed non tangit illos anima mea, quoniam non est inopi mihi, vn-
dè sufficiam talia redhibere.

At si diligenter considero, ecce præ oculis in mensa sancti, censura iudicij, disciplina vigor, sanctitatis speculum, vitæ forma, virtutis insigne. Hæc à me & absque presumptione sumuntur, & salubriter insumuntur, & si dissimulò, districtè repossuntur. Audi adhuc, quænam mihi iurè apposita putem. Si panem doloris, & vinum compunctionis de diuitis mensa obruleris, tollo securus, qui sum pauper & inops. Erunt mihi lachrymæ meæ panes die ac nocte, & poculum meum cum fletu miscebo. Pars mea hæc, qui dolenda commisi. Nec me tamen pigebit, vt æstimo, cibi huius, quoniam qui apposuit sci- Eccēs i.
entiam, addit & dolorem. Sed & si temperantia, si iustitia, si prudentia vel fortitudinis
exempla appareant, ea incunctanter sumo, sciens quia talia oportet me præparare. Hæc
mihi apponi, hæc à me repetitum iri non dubito. Nunquid signa & prodigia exigenda à
nobis sunt, vt ea diuiti vicissim præparemus?

Fratres, vasa sunt in honorem illi, qui nos inuitauit, non cibi pauperum. Tu ergò, qui inuitatus es, diligenter considera, quid tibi ille, quid sibi apposuerit: non enim quicquid in mensa apponitur, tibi apponitur. Quid si in poculo aureo fuerit propinatum? Non poculum tibi, sed potus apponitur. Sume potum, & pone aurum. Ergò exempla bonorum operum & rectitudinem morum paterfamilias communicat ita domesticis, vt prerogatiuam sibi retineat in miraculis. In his tamen atque illis, ille gloriificandus est, cuius munus sanctè viuere, cuius virtus signa facere est: qui in Trinitate perfecta viuit & regnat Deus in secula seculorum, Amen.

VITA SANCTORVM ANDRONICI ET EIVS CONIVGIS ATHANASIAE,

Authore Simeone Metaphrasite.

LN diebus Theodosij magni Imperatoris, erat in magna vr- 27. FEBRVA.
be Antiochia iuuenis quidam argētarius, nomine Andro-
nicus. Accepit autem vxorem filiam argentarij, nomine
Iohannis. Erat verò eius nomen Athanasia. Erat enim re-
vera Athanasia, id est, immortalis & factis & cogitatione.
Erat autem Andronicus valdè pius, & plenus bonis operi- Andronicus & Athana-
bus. Similiter verò eius quoque vxor, erant autem valdè sæ pietas.
diuites. Sic verò vitam suam agebant argentariam, & fa-
cultates suas diuiserunt in tres partes: vnam quidem in ra- Facultatū
tionem pauperum, & aliam in rationem Monachorum, & distributiō.
aliam in rationem facultatum & officinæ. Vniuersa autem
ciuitas amabat dominum Andronicum propter eius modestiam.

Cognouit autem suam vxorem: & cum concepisset, peperit filium, & nominauerunt eum Iohannem. Cum verò adhuc in vterò cōcepisset, peperit filiam, & nominauit eam Mariam. neque amplius appropinquauit vxori Andronicus. Conferebat autem suum In matris
studium ad diligenter & lubenter laborandum, cum alijs Christi amantibus argentarijs. monio vi-
Dominico & die secundo & quarto & in parasceue, à vespera vsque ad matutinum ibat uunt con-
tinenter.

Andronicus ad lauandos viros suos fratres. Similiter autem eius quoque vxor ad lauandas diligenter mulieres. Post tempus verò duodecim annorum, ingressa est quodam die manè domina Athanasia à voluntario illo labore ad videndos suos filios, & inuenit eos suspirantes. Illa autem conturbata, ascendit in lectum suum, & posuit ambos supra pectus suum. Beatus verò Andronicus ingressus, cœpit clamare in vxorem suam, quòd multum dormiret. Illa autem dixit: Noli irasci domine mi. pueri enim sunt infirma valitudine: & cum tetigisset, inuenit eos teneri à febre, & dicit suspirans: Fiat volūtas Dei: & iuit extra ciuitatem, ad precandum sanctum Iulianum. Illic enim iacebant eius parentes. Fuit autem illic vsque ad horam sextam: & reuersus, audit ciulatum & tumultum, qui fiebat domi suæ. Ille verò conturbatus cucurrit, & inuenit omnem ferè ciuitatem domi suæ & pueros mortuos.

Proles moriuntur.

Cumque vidisset infantes in lecto simul iacētes, ingressus in suum oratorium, se proiecit ante Seruatorem, & flens dixit: Ipse egressus sum nudus ex vtero matris meæ, nudus quoque illuc reuertar. Dominus dedit, Dominus abstulit: Sicut Domino visum est, ita fiat. Sit nomen Domini benedictum ex hoc nunc & vsque in seculum. Vxor autem eius quærebat se suffocare, dicens: Moriar cum meis filijs. Conuenit verò vniuersa ciuitas ad efferendos pueros, adeò vt illic esset Patriarcha cum toto clero suo. Eos verò deposuerunt in martyrio sancti Iuliani supra auos suos. Accipiens autem beatum Andronicum Episcopus, ingressus est in ædes eius. Illius autē vxor noluit abire in domum suam, sed dormiit in martyrio. Media verò nocte apparet ei Martyr in habitu Monachi, dicens ei: Cur non sinis eos, qui hęc sunt, requiescere? Illa autem dixit: Domine mi, ne mihi irascaris. Nam sum valde afflicta. Habebam autem duos solos filios, & hodiè ambos simul extuli. Ille verò dicit: Quot annos nati erant tui pueri? Illa verò dicit ei: Vnus erat duodecim annos natus, altera verò decem. Ille autē dicit ei: Cur igitur illos defles? Vtinam defleres peccata tua. Dico enim tibi mulier, quòd quomodò natura hominis exigit cibum, & fieri non potest, vt non detur ad comedendum: ita etiam pueri in illo die poscunt à Christo bona futura, dicentes: Iuste Iudex, priuasti nos rebus terrenis: ne nos etiam priues cælestibus. Illa autem cum audiisset, est compuncta: & mutauit luctum in gaudium, dicens: Si ergò viuunt filij mei in calo, quid fleo? & conuersa, quæsiit Abbatem, qui ei fuerat locutus, & cum totum locum obiisset, non inuenit. & sciscitatur à Ianitore, dicēs: Vbi est Abbas, qui est modò huc ingressus? Dicit ei Ianitor: Vides omnes ianuas obferatas, & dicit, Vbi est Abbas, qui modò est huc ingressus? Eam autem erudit Paramonarius, vt qui sciisset eam vidisse visionem. Illa verò metu correpta, rogauit vt abiret in domum suam. Eam verò accepit Ianitor, & introduxit in domum suam: & narrauit marito suo ea, quæ viderat.

Athanasia apparet S. Iulianus.

Tunc dicit ei beata Athanasia: Re vera domine, etiam viuentibus filijs voluim dicere, & crubui. Ecce ergo etiam post mortem eorum dico tibi. Si me audias, conijcies me in monasterium, & deflebo peccata mea. & dicit ei: Abi, proba tuam cogitationem vna hebdomada. & si permanseris in hoc proposito, loquemur. Illa autem cum rursus venisset, idem dixit. Beatus verò Andronicus accersit socerum suum, & ei tradit omnes suas facultates, dicens: Ad sancta loca proficiscimur ad orandum. Si quid ergò nobis acciderit humanitùs, habebis has facultates, vt de eis facias, quod tibi videbitur. Rogo ergò te, vt redè agas cum tua anima, & ex ijs, quæ hęc sunt, fac Nosocomium & Xenodochium monachorum. & manumissis seruis suis, dedit eis legata. & accepta parua benedictione & duobus equis, exijt noctu ex ciuitate, ipse & vxor eius soli. Beata autem Athanasia eminùs vidit domum suam, & sursum adspiciens in cælum, dixit: Deus, qui dixisti Abraham & Saræ, Egredere è terra tua & è cognatione tua: & veni in terram, quam ostendam tibi: ipse nunc quoque deduc nos in timorem tuum. Ecce enim relinquimus domum nostram apertam propter nomen tuum: ne ante nos claudas ostium regni tui. & flentes ambo abiêrunt: & cum ad sancta loca peruenissent, adorârunt. & cum multos patres conuenissent, veniunt ad sanctum Menam Alexandriæ, & fruuntur Martyre.

Nudant se omnibus facultatibus suis, Gen. 12.

Circa horam autem nonam adspicit Andronicus, & videt monachum contendentem cum Laico, & ei dicentem: Cur abbatem iniuria afficis? Is verò ei dicebat: Domine, locaui bestiam meam ad Sectem. Ego verò ei dico: Eamus iam, vt totam noctem ambulemus, & cràs vsque ad sextam, vt perueniamus ante æstus diei: & non vult vt iam eamus

mus

mus. Dicit ei dominus Andronicus: Habésne aliquod aliud animal? Is verò dicit: Maximè. Dixit autem ipsi: Vade, duc illud ad me, & veni, & accipiam ego vnum animal, & Abbas vnum. quoniam ego quoquè volo ire ad Scetem. Andronicus verò dicit vxori suæ: Manè hic apud sanctum Menam, donè descendam in Scetem, & accipiam benedictionem à patribus, & reuertar. Dicit ei vxor eius: Accipe me tecum. Ille verò dicit ei: Mulier non ingreditur in Scetem. Illa autem dicit ei cum fletu: Habebis me apud sanctum Menam, si remanseris, & me non collocaris in monasterio. Cumq; se inuicem salutassent & complexi fuissent, fuerunt separati. Ipse autem descendit ad Scetem: & cum adorasset sanctos patres in Laura, audiuit de Abbate Daniele: & cum eò accessisset, non sine magna difficultate eum potuit conuenire: Seni verò omnia exposuit. Dicit autem ei senex: Abi, & adduc vxorem tuam, & faciam tibi literas, & depones eam in Thebaide in monasterio Tabennesiotarum. Andronicus autem fecit, sicut dixerat ei senex. & abiens, duxit eam ad senem. Qui locutus est eis verbū salutis: & factis literis, misit eos ad monasterium Tabennesiotarum. Reuerso verò Andronico, dedit senex habitum, & docuit quæ ad statum pertinent monasticum, & mansit apud eum annos duodecim.

Andronicus proficiscitur ad patres in Scetem.

Ambo sunt Monachi.

Post duodecim autem annos rogauit senem, vt se dimitteret ad sancta loca. Ille verò benè precatus, eum dimisit. Abbas autem Andronicus iter faciens per Aegyptum, sedit sub spina, vt animam recrearet ab æstu. Ecce autem ex Dei dispensatione veniens in habitu virili eius vxor, quæ ipsa quoquè ibat ad sancta loca. Cumq; se inuicem salutassent, cognouit columba coniugem. Ipse verò quomodo potuisset cognosce- re talem, quæ emareuerat, pulchritudinem, & quæ videbatur vt Aethiops: Dicit ergò ei: Quò vadis domine Abba? Ille verò dicit ei: Ad sancta loca. Ipsa autem dicit ei: Ego quoquè volo illuc ire. Ipsa ergò rursus dicit ei: Si velis, eamus ambo simul. Sed tanquàm non simul simus, ingrediamur silentiò. Dicit Andronicus: Vt iubes. Deindè ipsa dicit ei: Non es reuera discipulus Abbatis Danielis? Ipse verò dicit ei: Maximè. Dicit ipsa: Preces senis nos comitabuntur. Dicit Andronicus: Amen. Cum autem simul ingressi essent, & adorassent sancta loca, reuersi sunt Alexandriam. Dicit Abbas Athanasius Abbati Andronico: Vis maneamus simul in cella? Dicit Andronicus: Certè, vt iubes. Volo autem primùm ire, & accipere preces senis. Dicit ei Abbas Athanasius: Vade, & expectabo te apud Octauumdecimum: & si venias, sicut iter fecimus, manebimus silentiò. Nam si te non ferat, nè véneris. Ego enim te expectabo apud Decimumoctauum. Ille autem profectus, salutauit senem, & de eo ipsi renunciauit. Senex verò dicit ei: Vade, & dilige silentium, & mane cum fratre. est enim monachus, vt esse oportet. Eo autem reuerso, cum inuenisset Abbatem Athanasium, manserunt simul, timore Dei muniti, alios duodecim annos: & non cognouit Abbas Andronicus eam esse suam coniugem.

Andronicus non nouit vxorem suam.

Ingressi sancta loca adorauerunt.

Simul degunt, nec tamen coniugem agnoscit Andronicus.

Sapè ergò ascendebat senex ad eos visitandos, ea illis differens, quæ pertinebant ad vtilitatem. Semel autem cum ascendisset senex, & eos valere iussisset, antequàm iret ad sanctum Menam, venit ad eum Abbas Andronicus, & dicit ei: Abbas Athanasius vadit ad Dominum. Reuersus verò senex, inuenit eum magnis compressum angustijs, & coepit flere Abbas Athanasius. & dicit ei senex: Cum te oporteret gaudere, quòd migras ad Dominum, lachrymaris? Dicit ei Abbas Athanasius: Non ploro, nisi propter Abbatem Andronicum. Sed fac hanc charitatem, postquàm me sepelièris. Inueniens schedulam sitam ad caput meum, lege eam, & da ipsi Abbati Andronico. Cumq; ipsi preces dixissent, communicauit & dormiit in Domino. Venerunt autè ad ei faciendas exequias: & ecce inuenta fuit sexu mulier, & auditum fuit in tota Laura. & mittens senex, exciuit vniuersam Scetem & interiorem solitudinem. & venerunt omnes Laure Alexandriæ, & conuenit vniuersa ciuitas, & Monachi Scetæ, ferentes legumina. ita enim mos est in Scete. Cū ramis ergò & palmis extulerunt venerandas reliquias Athanasia, Deum glorificantes, qui tantam tolerantiam præbuit mulieri. Expectauit autem senex septimum diem beata Athanasia. Postea verò voluit senex accipere secum Abbatem Andronicum, sed non id sustinuit, dicens: Moriar cum mea domina. Cumq; eum rursus iussisset valere Senex, priusquàm ipse iret ad sanctum Menam, venit ad eum frater, dicens: Laborat Abbas Andronicus, & est redactus ad angustias. Senex verò rursus misit in Scetem, dicens: Adeste huc venientes. Abbas enim Androni-

Athanasius abiit ad Christum.

Honorificè tumulatur.

Andronicus sequitur Athanasiam.

cus sequitur Abbatem Athanasium. Illi autem cum audiissent, accesserunt, & inueniunt eum uiuentem. A quo cum accepissent benedictionem, dormiunt in Domino.

Preces sanctorum adiuant nos.

Exortum est ergo bellum inter patres Decimioctauis, & Monachos Sceriotas, dicentes: Noster est frater, & cum habebimus in Scete, ut nobis opem ferant eius preces. Patres autem Octauidecimi, dicebant: Ponemus eum cum sua sorore. Vehementer igitur instabant Sceriotæ, & dicit Archimandrita Octauidecimi: Si quid senex dixerit, faciamus. Abbas vero Daniel dicebat eum oportere illic sepeliri. Illi autem non audiebant eum, dicentes: Est senex, & non timet amplius bellum corporis. Nos autem sumus iuniores, & volumus fratrem, ut nobis opem ferant eius preces. Sufficit enim vobis, quod reliquimus vobis Abbatem Athanasium. Cum vero vidisset senex esse magnam perturbationem, dicit fratribus suis: Si me non audiatis, ego quoque hic manebo, & sepeliar cum meo filio. & tunc quieuerunt, & extulerunt fratrem Andronicum. Dicunt ergo seni: Eamus in Scetem. Dicit eis senex: Sinite, ut faciam septimum diem fratris. & non siuerunt eum manere. Ita confidit Abbas Daniel suo discipulo. Oremus nos quoque, ut veniamus ad mensuram Abbatis Athanasij & Abbatis Andronici, precibus omnium Sanctorum Christi: Cui gloria & potentia simul cum patre & sancto Spiritu, Nunc & semper & in secula seculorum, Amen.

VITA SS. LUPICINI ET ROMANI ABBATVM,
AVTHORE D. GREGORIO TVRONEN. EPISCOPO,
Libro de Vita Patrum, Cap. 1.

28 FEBRUA quod ad Romanum attinet. Matth. 25.

Ibidem.

Apoc. 14.

Lupicinus cogitur ad nuptias: Romanus eas respuit: simul deferta petunt.

Senex Euangelicæ admonet disciplina, ut domesticæ largitionis pecunia nummularijs scenerata, cum digno multiplicationis fructu, dispensante Domino, restauretur: nec altis defossa foueis recondatur ad detrimentum, sed rationabili dispensatione porrecta, æternæ vitæ crescat adlucrum: ut incipiens retributionis Dominus quæ commodaui inquirere, cum vsuris receptis scenerationis suæ duplici satisfactione talentis, dicat: Eugè, serue bone, quia super pauca fuisti fidelis, supra multa te constituam: intra in gaudium Domini tui. Prædestinatorum est enim ista cum Dei ope perficere, qui ab ipsis incunabulorum vagitibus, ut sæpè de multis legitur, Dominum scire meruerunt, cognitoque eo, nunquam ab eius præceptionibus recesserunt, neque post baptismi sacramentum niueam illam, pollentemque regenerationis stolam impudicis actibus polluerunt: qui meritò sequuntur Agnum, quocumquè ierit: quosque ipsius Agni candor egregius lilijs decoris, nullo tentationis astu marcentibus, coronauit. His denique fertis dextera inclytæ dominationis extenta inchoantes prouocat, vincentes adiuvat, victores adornat: quos nominis sui titulo præsignatos, de terrenis gemitibus eleuans, in cælorum euehit gaudia gloriosos. De quorum niueo electionis numero & illos esse non ambigo, qui Lorenis eremi opaca lustrantes, non modò Dei templum effici meruerunt, verum etiam in multis mentibus Spiritus sancti gratiæ, tabernacula parauerunt, id est, Lupicinus, Romanusque germanus eius.

Igitur Lupicinus ab exordio ætatis suæ Deum toto requirens corde, literisque institutus, cum ad legitimam transisset ætatem, genitore cogente, cum animi non præberet assensum, sponsali vinculo nequitur. Romanus vero adhuc adolescentior, & ipse ad Dei opus animum extendere cupiens, nuptias refutauit. Parentibus vero relinquentebus seculum, communi consensu eremum petunt: & accedentes simul inter illa Lorenis deserti secreta, quæ inter Burgundiam Alemaniamque sita, Auenticæ adiacent ciuitati, tabernacula figunt: prostrati que solo, Dominum diebus singulis cum psalterij modulamine deprecantur, victum de radicibus quærentes herbarum. Sed quoniam liuor illius, qui de cælo delapsus est, semper insidias humano generi consuevit intendere, contra hos Dei seruos armatur, hosque per ministros suos à cœpto itinere nititur reuo-